

२. संकल्पचित्र व रंगकाम (Design and Colouring)

वर्षभरात संकल्पचित्र व रंगकाम या विषयाचे प्रात्यक्षिक कार्य पूर्ण करताना प्रामुख्याने पुढील घटकांचा अभ्यास करणे अपेक्षित आहे.

- रंगसंगती
- अलंकारीक संकल्प रचना
- भित्तीचित्रणावर आधारित संकल्प
- कल्पकतेवर आधारित संकल्प

अ. क्र.	बाह्याकार	घटक	रंगसंगती
(१) रंगसंगतीवर आधारित प्रात्यक्षिक कार्य			
१.	१५ × २० सेमी	नैसर्गिक घटक	विरोधी रंग - उच्च छटा
२.	१० सेमी त्रिज्येचे वर्तुळ	भौमितिक घटक	शीत रंग - निच्व छटा
३.	१८ × २२ सेमी	मानवनिर्मित घटक	विभक्त विरोधी रंगसंगती
४.	१० सेमी बाजूचा षटकोन	आपल्या नावातील अक्षरे	संबंधित रंगसंगती
५.	२० × २० सेमी	पक्ष्याचे अलंकारीक आकार	त्रिरंग संवाद
(२) अलंकारीक रचनाकृती (पारंपरिक संकल्प)			
६.	१५ × २० सेमी	टेबल टॉप	ऐच्छिक
७.	१८ × १८ सेमी	हातरूमाल	ऐच्छिक
८.	१७ × १७ सेमी	फरशी	ऐच्छिक
९.	उंची २४ × रुंदी १५ सेमी	टेबल लॅम्प	ऐच्छिक
१०.	१० सेमी त्रिज्येचे वर्तुळ	डिश	ऐच्छिक
(३) भित्तीचित्रणावर आधारित प्रात्यक्षिक कार्य			
११.	१२ सेमी त्रिज्येचे वर्तुळ	मंदिर	विषयानुसार
१२.	१५ × २२ सेमी	बालक मंदिर	विषयानुसार
१३.	१२ × २८ सेमी	उपहारगृह (हॉटेल)	विषयानुसार
१४.	१८ × १८ सेमी	नाट्यगृह	विषयानुसार
१५.	१२ × २० सेमी	चित्रकला वर्ग/महाविद्यालय	विषयानुसार
(४) कल्पनाशक्तीवर आधारित कार्य			
	भविष्यातील वाटचालीसाठी स्पर्धा परीक्षांच्या दृष्टिकोनातून विद्यार्थ्यांची कल्पनाशक्ती विकसित करण्याच्या हेतूने नावीन्यपूर्ण विषयांची निवड करणे.		

१६.	आपल्या कल्पकतेने पुढील २५ वर्षांनंतर विद्यार्थ्यांचे शालेय दप्तर कसे असेल हे रेखाटा व रंगवा.
१७.	पुढील ५० वर्षांनंतरची मोटरसायकल कशी असेल याचे आपल्या कल्पकतेने रेखाटन करा व रंगवा.
१८.	पुढील ३० वर्षांनंतर मुलांच्या किंवा मुलींच्या पोषाखाचे रेखाटन व रंगकाम करा.
१९.	कोणत्याही एका वाहनाचे चाक तुमच्या कल्पकतेने रेखाटून त्यावर नक्षीकाम व रंगकाम करा.
२०.	तुमच्या स्वप्नातील घराचे किंवा इमारतीचे रेखाटन व रंगकाम करा.

टीप :-

- (१) प्रात्यक्षिक कार्यासाठी $\frac{1}{4}$ इंपेरिअल (२८ x ३८ सेमी) आकाराचा ड्रॉईंग पेपर वापरावा.
- (२) प्रात्यक्षिक कार्यात रंगकामाचा चांगला परिणाम साधण्यासाठी जलरंग (पारदर्शक/अपारदर्शक), पेस्टल, क्रेऑन्स इत्यादी रंगमाध्यमांचा स्वतंत्र किंवा एकत्रितपणे वापर करावा.
- (३) सौंदर्यवृद्धीच्या दृष्टीने रंगकामात पोतनिर्मिती करावी.
- (४) वर्षभरात किमान १८ ते २० प्रात्यक्षिक कार्य वर्गकामात अपेक्षित आहेत. या संपूर्ण वार्षिक कामाला वर्षाअखेर २० पैकी गुण असतील.

